

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

Prima pars operum magistri Iohannis de gerson [...] finit feliciter

[urn:nbn:de:bsz:31-300759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-300759)

Cōtra proprietarios

9ma

opus est illi p[ro]visione. **S**ecūdo q[ue] p[ro] sub-
stantiā diuitiā esse hominis cōfirmat. ergo
paupertas est cōtra legem nature. Naturalit[er]
enī diligit vnūquodq[ue] p[ro]p[ri]etate / et id quod
necessariū est ad illud. **T**ertio est homo
naturalit[er] animal sociale ciuile / vt i libro
politicoꝝ Aristotelis dicit. Societas anie
est in mutuo iuuamine et subsidio amicitie
q[ue] paupertas implere non p[otes]t ergo r[ati]o. Nam
per diuitias et facultates liberam[us] amicos
a malis. ergo bone sunt. **Q**uarto paup[er]
tas est mala per se. ergo r[ati]o. Antecedēs p[ro]ba-
tur q[ue] est occasio furti. adulationis. p[ro]p[ri]et[is]. et
maloz multozum. **Q**uinto. nam libera-
litas est virtus que datida tribuit et retinet
retinēda. Virtū illi oppositū in mai[us] est p[ro]
digalitas q[ue] omnia largit. virtū autē in mi-
nus est illiberalitas / que retinet q[ue] danda
sunt et dat que retinēda. Est ergo paupertas
volūtaria virtū in maius. q[ue] omnia sua lar-
gitur et nihil retinet p[ro] se. **P**ro solutione
dictoz dicit idem sanctus **T**ho. q[ue] melio-
ra et maxima bona hominis sunt / sciētie et
v[er]itates. minima sunt bōa fortune extrinse-
ca. media sunt bona corp[or]is. In tantū ergo
sunt diuitie bone. inq[ue]stum p[ro]ficiunt ad v[er]
tutis vsum. q[ue] que ad finē suū / modū acci-
piunt fm exigentiā finis. Si vero per v[er]
diuitiā impeditur virtutis v[er]sus. non am-
plius bona dicenda sunt sed mala. Prop[ter]
quod dicit q[ue] bonū est habere diuitias ei q[ue]
v[er]itur ad virtutes. et malū qui p[ro] eas retra-
hita virtute / nimia sollicitudine vel amore
aut elatione. **V**incidit q[ue] contemplatiua
vita perfectior est q[ue] actiua. quia pauciori-
bus indiget diuitijs. actiua vero pluribus.
Occupatur autē humana sollicitudo cir-
ca tria. Primo circa se. Secūdo circa per-
sonas sibi cōiunctas et familiā domūq[ue].
Tertio circa res p[ro]curandas quib[us] homo i-
diger ad vite sustentationē. Paupertas er-
go voto abijcitur sollicitudo rei exterioris /
cōsilio diuine legis **D**anb. xij. Si vis p[ro]
fect[us] esse r[ati]o. Voto autem p[ro]nētie abijcitur
sollicitudo rei familiaris p[ro]silio se[er]pture sc[ri]pt[ur]e
Loz. vij. Qui sine v[er]ore est cogitat q[ue] do-
mini sunt. Voto autē obediētie abijcitur soli-
licitudo sui / curā ei[us] cōmittēdo superiori **D**e
breoz vlti. **O**bedite p[ro]positis v[er]is et subiace-
te eis. ipi enī pugilāt / q[ue]i r[ati]oem redditori p[ro]
aiabus v[er]is. Est ergo inq[ue]r sc[ri]pt[ur]e **T**homas
ibidē paupertas laudabilis / q[ue] liberat a viti-
is. q[ue]b[us] homines p[ro] diuitias implicant / vt men-
te deo liberi vacēt. et q[ue]sto magis bō p[ro] pau-

peratē libera[us] ab impedimentis vacand[is]
sp[irit]ualib[us]. tāto est laudabilior. **N**ō dicit tan-
to melior q[ue]sto maior. sed q[ue]sto liberior ē ab
impedimentis seculi p[ro]p[ri]etate vacare dō.
Ad p[ro]p[ri]am obiectionē. **V**igilantiū hereti-
ci et suoz seq[ue]ntiū dicendū est q[ue] naturale sit
p[ro]gregare necessaria ad vitā. n[on] t[ame]n optet om-
nes circa hoc opus intendere. q[ue] sicut ap[er]
nō oēs eidē op[er]i vacāt. sed q[ue]dā mella p[ro]fici-
unt. quedā construūt edes. reges autē non
vacāt istis. Ita hominibus multa sunt neces-
saria / que ab vno fieri non possunt / sed a
multis et diuersis fm distributionē diuine
sapientie. **V**ita n[ost]ra indiget v[er]is sp[irit]ualib[us]
a sp[irit]ualibus curis alienis / qui p[ro] actiuis intē-
dant diuinis sacrificijs et p[ro]templationib[us] /
ad sup[er]plendū defectū seculariū / p[ro]templari-
uoz sustentationi insistentiū. Sic ocl[us] vi-
det p[ro] ceteris membris / man[us] defendit oclū
lū / et laborat p[ro] sustentatōe alioꝝ mēbroꝝ. et
sic de alijs / q[ue]m mlta vnū corp[us] / dicit ap[er]
Loz. ij. **A**d sc[ri]pt[ur]am dicendū q[ue] monachi
relinquēdo sp[irit]ualia nō subtrahūt sibi necē-
saria vite / sed remanēt eis in cōi[un]cta vita
Ad ter-
tiū dicendū q[ue] nec relinquentes oīa faciūt cō-
tra caritatē hūane societatis / vt satis exp[er]
tia docet. **A**d q[ue]rtū dicendū q[ue] diuitie nō
sunt p[ro] se bonū. **S**yt ordinant ad bonum
rōis. **V**n[de] nihil p[ro]hibet paupertatē meliorem
fore / si ad id bonū rōis ordiat p[ro]fect[us] / q[ue] di-
uitie / q[ue] exteriora / bōa nō sūt / nisi vt ad inte-
riora ordinat. **E**t sic vitiū ex paupertate orit[ur]
male ordiata ad rōem / sic ex diuitijs sūt
Aquintū dicendū q[ue] paupertas nō p[ro]trahat
v[er]tuti / nec est p[ro]digalitas abijcere oīa p[ro]pter
xpm / cū h[ic] facit religiosus debito sine rōnis
et caritatis. **N**am pl[ur] est se morti exponere
p[ro] v[er]tutē fortitudinis q[ue] vouere paupertatē p[ro]
liber[us] vacandū dō. **E**t cū arguit dō paupertate
q[ue] suadet et cogit furari r[ati]o. **V**ez ē de coata
n[on] ar[bit]re volūtaria. **S**ilcat q[ue] vigilā[us] her-
etic[us] cū suis cōp[er]icib[us] et fautorib[us]. **S**ilcat
q[ue] amō p[ro]p[ri]etarij / eoꝝ q[ue] defensores et fauto-
res / ouertant[ur] ab errore vite sue / et soluant
vota q[ue] distingerūt labia sua. vt tādē audif
mereat / vos q[ue] reliquistis oīa r[ati]o. ceterū acci-
piet / et vitā etnā possidebit / quā nob[is] p[ro]ce-
dat q[ue] p[ro]misit amē.
Prima ps op[er]e mgrī **J**ohis de gerson / sa-
crap[er] l[et]az doctoris resolutissimi / xpianissimi
mi[sericordi]e / p[ro]p[ri]etates tractat / fidē ac p[ro]p[ri]etates eccl[esi]e
sticā p[ro]cernētes / finit felicit[er]. āno dñice na-
tiuitatis. **D**cccclxxxvij. **D**ensis vero se-
ptemb[er]is v[er]sus quarto.

